

Д.В.ГРИЛИЦЬКИЙ, Б.Г.ШЕЛЕСТОВСЬКИЙ

ТИСК ГАРЯЧОГО КІЛЬЦЕВОГО ШТАМПА НА ТРАНСВЕРСАЛЬНО-ІЗОТРОПНИЙ ПІВПРОСТІР

Осесиметрична контактна задача термопружності про тиск гарячого кільцевого штампа на ізотропний півпростір при однорідних умовах для температури на границі розглянута Ф.Н.Бородачовою [1] .

В нашій праці розглядається задача про тиск гарячого кільцевого штампа з плоскою основою на трансверсально-ізотропний півпростір при мішаних умовах для температури на границі півпростору. При розв'язуванні задачі використано метод, запропонований З.Олесьяк [2] . За допомогою інтегрального перетворення Ханкеля задача зводиться до розгляду парних інтегральних рівнянь, розв'язок яких знаходиться за формулою обернення Б.Нобля [3] . Для двох розглянутих нижче випадків наводимо формули, для нормальних контактних напружень під штампом на поверхні півпростору та співвідношення, які встановлюють залежність між стискувчою силою, яка діє на штамп, температурою і зміщенням штампа.

1. Розв'язок осесиметричної температурної задачі теорії пружності для трансверсально-ізотропного тіла за допомогою функцій напружень в циліндричній системі координат дав А.Синг [4] :

$$\begin{aligned}\sigma_{zz} &= \frac{\partial^2 \Phi}{\partial z^2} + \frac{1}{z} \frac{\partial \Phi}{\partial z} = \nabla_z^2 \Phi, \\ \sigma_{rz} &= \frac{\partial^2 \Phi}{\partial x^2} + \frac{1}{z} \left(\kappa_{11}^2 \frac{\partial \Phi}{\partial z} + \frac{\partial \Psi}{\partial z} \right), \\ \sigma_{rz} &= - \frac{\partial^2 \Phi}{\partial z \partial x};\end{aligned}\tag{1.1}$$

$$u = -\alpha_2 \left(\kappa_{11}^2 \frac{\partial \Phi}{\partial z} + \frac{\partial \Psi}{\partial z} \right),$$

$$w = -\alpha_2 \left(\kappa_{12}^2 \frac{\partial \Phi}{\partial x} - \frac{\partial \Psi}{\partial x} \right); \quad (1.2)$$

$$\nabla_1^2 \Phi + \kappa_{22}^2 \frac{\partial^2 \Phi}{\partial x^2} = \frac{1}{\alpha} \left(\frac{\partial^2 \Psi}{\partial x^2} - c T \right),$$

$$\nabla_1^2 \Psi + \kappa_{21}^2 \frac{\partial^2 \Psi}{\partial x^2} = \alpha_1^{(1)} T. \quad (1.3)$$

Температура задовольняє рівняння теплопровідності

$$\nabla_1^2 T + L^2 \frac{\partial^2 T}{\partial x^2} = 0, \quad \left(\nabla_1^2 = \frac{\partial^2}{\partial z^2} + \frac{1}{z} \frac{\partial}{\partial z} \right).$$

Нами використані позначення праці [4], що дає можливість на цьому не зупинятися.

Якщо на границі півпростору задані температура $T(z)$ і нормальне напруження $\bar{\sigma}_{zz}(z)$ при відсутності дотичного, то, застосовуючи інтегральне перетворення Ханкеля ([5], [6]) до вищенаведених співвідношень, одержимо формули, які пов'яжуть переміщення точок границі півпростору з нормальними напруженнями і температурами на границі,

$$w(z, 0) = \frac{\alpha_2}{h_2(\kappa_{21} - \kappa_{22})} \int_0^\infty \left[\bar{\sigma}(\xi) + \right. \\ \left. + \frac{N(L - \kappa_{22}) + M h_2(\kappa_{22} - \kappa_{21})}{L} \bar{T}(\xi) \right] \mathcal{Y}_0(\xi z) d\xi; \quad (1.4)$$

$$u(z, 0) = \alpha_2 \int_0^\infty \left[\frac{\kappa_{11}^2 h_2(\kappa_{22} - \kappa_{21}) + \kappa_{21}}{h_2(\kappa_{21} - \kappa_{22})} \bar{\sigma}(\xi) + \right. \\ \left. + \frac{N(L - \kappa_{22})\kappa_{21} + M h_2(\kappa_{22} - \kappa_{21})L}{L h_2(\kappa_{21} - \kappa_{22})} \bar{T}(\xi) \right] \mathcal{Y}_1(\xi z) d\xi. \quad (1.5)$$

Якщо ввести позначення

$$C_0 = \frac{h_2(K_{22} - K_{21})}{\alpha_2}; \quad K_0 = \frac{N(L - K_{22}) + Mh_2(K_{22} - K_{21})}{L},$$

то формула (1.4) набуває вигляду

$$-C_0 w(z, 0) = \int_0^\infty [\bar{\sigma}(\xi) + K_0 \bar{T}(\xi)] J_0(\xi z) d\xi. \quad (1.6)$$

2. Розглядаємо круговий кільцевий штамп з плоскою основою, геометрична вісь симетрії якого збігається з віссю Ox циліндричної системи координат. Штамп втискується в трансверсально-ізотропний півпростір $z > 0$ під дією сили P , яка направлена вздовж осі симетрії. Границя півпростору зовні і всередині штампів не завантажена, сили тертя між штампом і півпростором відсутні. Площина, яка обмежує штамп, має задану температуру, і тому, вважачи тепловий контакт штампів з півпростором досконалим, температуру поверхні півпростору в межах площини контакту будемо вважати рівною температурі поверхні штампів. Температура поверхні півпростору всередині штампів рівна нулеві, а за штампом поверхня півпростору теплоізолювана.

Потрібно знайти розподіл нормальних контактних напружень під штампом.

Граничні умови задачі при $z = 0$:

$$\begin{aligned} \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & 0 < z < \beta; & & w(z, 0) &= \delta, & \beta < z < \alpha; \\ T(z, 0) &= 0, & & & T(z, 0) &= T_0, & \\ \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & z > \alpha; & & \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & 0 < z < \infty. \\ \frac{\partial T}{\partial z}(z, 0) &= 0, & & & & & \end{aligned} \quad (2.1)$$

Знайдемо температуру поверхні півпростору для $z > \alpha$. Розв'язок рівняння теплопровідності беремо у вигляді

$$T(z, z) = \int_0^\infty c(\alpha) e^{-\frac{\alpha z}{L}} J_0(\alpha z) d\alpha, \quad z > 0.$$

Функція $C(\alpha)$ знаходиться, задовольняючи граничні умови для температури,

$$\begin{aligned} \int_0^{\infty} C(\alpha) J_0(\alpha z) d\alpha &= \begin{cases} 0, & 0 < z < b, \\ T_0, & b < z < a, \end{cases} \\ \int_0^{\infty} \alpha C(\alpha) J_0(\alpha z) d\alpha &= 0, \quad z > a. \end{aligned} \quad (2.2)$$

Застосовуючи формулу обернення [5] до парних рівнянь (2.2), знаходимо функцію $C(\alpha)$:

$$C(\alpha) = \frac{2}{\pi} \alpha^2 T_0 \int_{b/a}^1 \frac{x \cos(\alpha x)}{\sqrt{\alpha^2 x^2 - b^2}} dx;$$

$$T(z, 0) = \int_0^{\infty} C(\alpha) J_0(\alpha z) d\alpha = \frac{2}{\pi} T_0 \arcsin \frac{\sqrt{\alpha^2 - b^2}}{\sqrt{z^2 - b^2}}, \quad z > a.$$

Розглянемо спочатку задачу з такими граничними умовами:

$$\begin{aligned} w(z, 0) &= \delta, \\ T(z, 0) &= T_1, \\ \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, \quad 0 < z < a; \\ \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, \quad 0 < z < \infty; \end{aligned} \quad \begin{aligned} \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, \\ \frac{\partial T}{\partial z}(z, 0) &= 0, \end{aligned} \quad z > a, \quad (2.3)$$

де

$$T_1 = \begin{cases} 0, & 0 < z < b, \\ T_0, & b < z < a. \end{cases}$$

Подібно як і в праці [7], формулу (1.6) запишемо у вигляді

$$-\alpha c_0 w(\alpha \rho) = \int_0^{\infty} \bar{\sigma}\left(\frac{\rho}{\alpha}\right) J_0(\rho \rho) d\rho + \frac{2k_0 T_0 a^3}{\pi} \times \quad (2.4)$$

$$\times \int_{b/a}^1 \frac{t dt}{\sqrt{\alpha^2 t^2 - b^2}} \left\{ \int_0^1 \frac{\cos pt J_0(\rho \rho) - 1}{\rho} d\rho + \int_1^{\infty} \frac{\cos pt J_0(\rho \rho)}{\rho} d\rho \right\}.$$

Задовольняючи граничні умови (2.3), використовуючи при цьому співвідношення (2.4) і теорему обернення для перетворення Ханкеля, приходимо до парних інтегральних рівнянь

$$\int_0^{\infty} \bar{\sigma}\left(\frac{\rho}{\alpha}\right) J_0(\rho \rho) d\rho + \frac{2k_0 T_0}{\pi} a^3 \int_{b/a}^1 \frac{t dt}{\sqrt{\alpha^2 t^2 - b^2}} \left\{ \int_1^{\infty} \frac{\cos pt J_0(\rho \rho)}{\rho} d\rho \right. +$$

$$\left. + \int_0^1 \frac{\cos pt}{\rho} \frac{J_0(\rho\rho) - 1}{\rho} d\rho \right\} = a c_0 w(a\rho), \quad 0 < \rho < 1, \quad (2.5)$$

$$\int_0^\infty \rho \bar{b}\left(\frac{\rho}{a}\right) J_0(\rho\rho) d\rho + \frac{2\kappa_0 T_0 a^3}{\pi} \int_0^1 \frac{t dt}{\sqrt{a^2 t^2 - b^2}} \int_0^\infty \cos pt J_0(\rho\rho) d\rho =$$

$$= \frac{2\kappa_0 T_0 a^2}{\pi} \arcsin \frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{\sqrt{a^2 \rho^2 - b^2}},$$

Функцію $\arcsin \frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{\sqrt{a^2 \rho^2 - b^2}}$ апроксимуємо виразом

$$\frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{z} + \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{a} \right) \frac{a^3}{z^3}, \quad z > a.$$

Застосовуючи формулу обернення для парних інтегральних рівнянь (2.5), а також теорему обернення для перетворення Ханкеля, одержимо співвідношення для визначення контактних напружень під штапом

$$\sigma_{zz}^{(1)} = -\frac{2c_0 \delta}{\pi \sqrt{a^2 - z^2}} - \kappa_0 T_0 - \frac{4}{\pi^2} \kappa_0 T_0 \sqrt{a^2 - b^2} \frac{\ln 2}{\sqrt{a^2 - z^2}} -$$

$$- \frac{2}{\pi} \left(1 - \frac{2\sqrt{a^2 - b^2}}{\pi a} \right) \kappa_0 T_0 \left\{ \frac{a}{\sqrt{a^2 - z^2}} + \frac{a \sqrt{a^2 - z^2}}{z^3} - \right. \quad (2.6)$$

$$\left. - \frac{\pi a^3}{z^3} + \frac{a^3}{z^3} \arccos \frac{z}{a} \right\}, \quad 0 < z < a.$$

Щоб зняти напруження на поверхні півпростору в межах $0 < z < b$, накладемо на розв'язок задачі (2.3) розв'язок іншої задачі з такими граничними умовами:

$$\sigma_{zz}(z, 0) = -\sigma_{zz}^{(1)}, \quad 0 < z < b, \quad w(z, 0) = 0, \quad z > b; \quad (2.7)$$

$$\sigma_{zz}(z, 0) = 0, \quad 0 < z < \infty.$$

Розв'язувачи задачу (2.7) за вищезгаданов схемою, одержимо формулу для визначення нормальних напружень на границі півпростору для значень $\tau > \delta$.

В результаті накладання напружених станів (2.3) і (2.7) отримаємо формулу для нормальних контактних напружень під штапом. Роблячи заміну $\rho = \frac{z}{a}$ і позначаючи $\xi = \frac{\delta}{a}$, знаходимо

$$\begin{aligned} \sigma_{xx}(\rho, 0) = & -\frac{2c_0\delta}{\pi a \sqrt{1-\rho^2}} - \left(\frac{2c_0\delta}{\pi^2 a} + \frac{4}{\pi^3} \sqrt{1-\xi^2} \kappa_0 T_0 \ln 2 \right) \times \\ & \times \left[\frac{1}{\sqrt{\rho^2-\xi^2}} \ln \frac{1+\xi}{1-\xi} - \frac{1}{\sqrt{1-\rho^2}} \left(\arcsin \frac{\rho^2+\xi}{\rho(1+\xi)} - \arcsin \frac{\rho^2-\xi}{\rho(1-\xi)} \right) \right] - \\ & - \kappa_0 T_0 - \frac{4\kappa_0 T_0 \sqrt{1-\xi^2} \ln 2}{\pi^2 \sqrt{1-\rho^2}} - \frac{2}{\pi} \left(1 - \frac{2}{\pi} \sqrt{1-\xi^2} \right) \kappa_0 T_0 \times \\ & \times \left[\frac{1}{\sqrt{1-\rho^2}} + \frac{\sqrt{1-\rho^2}}{\rho^2} - \frac{\pi}{2\rho^3} + \frac{1}{\rho^3} \arccos \rho \right] + \Phi(\rho), \quad \xi < \rho < 1; \\ \sigma_{xx}(\rho, 0) = & - \left(\frac{2c_0\delta}{\pi^2 a} + \frac{4}{\pi^3} \sqrt{1-\xi^2} \kappa_0 T_0 \ln 2 \right) \left[\frac{1}{\sqrt{\rho^2-\xi^2}} \ln \frac{1+\xi}{1-\xi} + \right. \\ & \left. + \frac{1}{\sqrt{\rho^2-1}} \ln \frac{(\sqrt{(\rho^2-1)(\rho^2-\xi^2)} + \rho^2 + \xi)(1-\xi)}{(\sqrt{(\rho^2-1)(\rho^2-\xi^2)} + \rho^2 - \xi)(1-\xi)} \right] + \Phi(\rho), \quad \rho > 1, \end{aligned}$$

де

$$\begin{aligned} \Phi(\rho) = & \frac{4}{\pi^2} (1 - 2\sqrt{1-\xi^2}) \kappa_0 T_0 \left[\left(\frac{1}{3} + \frac{3}{10} \rho^2 + \frac{15}{56} \rho^4 \right) \arcsin \frac{\xi}{\rho} - \right. \\ & \left. - \left(\frac{1}{3} \xi + \frac{1}{5} \xi^3 + \frac{1}{7} \xi^5 \right) \frac{1}{\sqrt{\rho^2-\xi^2}} - \left(\frac{3}{10} \xi + \frac{5}{28} \xi^3 + \frac{15}{56} \xi^5 \right) \sqrt{\rho^2-\xi^2} \right]. \end{aligned}$$

Напруження σ_{xx} для $\rho > 1$ вказує на похибку, яку ми допускаємо при такому наближеному розв'язуванні задачі. Відносна похибка при $\xi \leq 0,7$ не перевищує 7%.

Встановимо залежність між силою P , температурою T_0 і зміщенням штамп δ

$$P = -2\pi \int_0^a \sigma_{zz}(z, 0) z dz,$$

$$P = a \left\{ \frac{4c_0 \delta}{\pi} \sqrt{1-\xi^2} \ln \frac{1+\xi}{1-\xi} + \frac{8c_0 \delta}{\pi} \arcsin \sqrt{1-\xi^2} \right\} + J;$$

$$\begin{aligned} J = & \kappa_0 T_0 a^2 \left\{ (1-\xi^2) \pi + \frac{8\sqrt{1-\xi^2}}{\pi^2} \ln 2 \left[\sqrt{1-\xi^2} \ln \frac{1+\xi}{1-\xi} + \right. \right. \\ & + 2 \arcsin \sqrt{1-\xi^2} \left. \right] + 4 \left(1 - \frac{2}{\pi} \sqrt{1-\xi^2} \right) \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2\xi} + \frac{1}{\xi} \arccos \xi \right) + \\ & + \frac{8}{\pi} \left(1 - \frac{2}{\pi} \sqrt{1-\xi^2} \right) \left[0,23927 \arcsin \xi - \left(\frac{1}{6} \xi + \frac{1}{8} \xi^3 + \frac{1}{12} \xi^5 \right) \sqrt{1-\xi^2} + \right. \\ & + \left(\frac{1}{8} \xi + \frac{5}{28} \xi^3 \right) \sqrt{(1-\xi^2)^3} - \frac{17}{336} \xi \sqrt{(1-\xi^2)^5} - \frac{\pi}{12} \xi^2 - \\ & \left. \left. - \frac{3\pi}{80} \xi^4 - \frac{5\pi}{224} \xi^6 \right] \right\}. \end{aligned}$$

3. Розглянемо осесиметричну контактну задачу термопружності для трансверсально-ізотропного півпростору при таких умовах на границі:

$$\begin{aligned} \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & w(z, 0) &= \delta, & b < z < a; \\ \frac{\partial T}{\partial t}(z, 0) &= 0, & T(z, 0) &= T_0, \\ \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & z > a; \\ \sigma_{zz}(z, 0) &= 0, & T(z, 0) &= 0, \end{aligned} \quad (3.1)$$

Температура поверхні півпростору для $0 < z < b$ визначається за формулою

$$T(z, 0) = \frac{2}{\pi} T_0 \arcsin \frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{\sqrt{a^2 - z^2}}.$$

Як і в попередньому випадку, розв'язок цієї задачі знайдемо шляхом накладання розв'язків таких двох задач:

$$\begin{aligned} w(z, 0) &= \delta, & 0 < z < a; & \quad \sigma_{zz}(z, 0) = 0, & \quad z > a; \\ T(z, 0) &= 0, & 0 < z < \infty; & \quad \sigma_{zx}(z, 0) = 0, & \quad 0 < z < \infty. \end{aligned} \quad (3.2)$$

Розв'язок задачі з граничними умовами (3.2) відомий. Для нормальних напружень під штапом маємо формулу

$$\sigma_{zz}^{(1)} = -\frac{2c_0\delta}{\pi\sqrt{a^2-z^2}}, \quad 0 < z < a. \quad (3.3)$$

Другий напружений стан відповідає таким умовам при $z = 0$:

$$\begin{aligned} \sigma_{zz}(z, 0) &= -\sigma_{zz}^{(1)}, & 0 < z < b; & \quad w(z, 0) = 0, & \quad z > b, \\ \frac{\partial T}{\partial z}(z, 0) &= 0, & & \quad T(z, 0) = T_0, & \quad b < z < a; \\ T(z, 0) &= 0, & \quad z > a; & \quad \sigma_{zx}(z, 0) = 0, & \quad 0 < z < \infty. \end{aligned} \quad (3.4)$$

Задовольняючи граничні умови (3.4), приходимо до парних інтегральних рівнянь

$$\begin{aligned} \int_0^\infty [\bar{\sigma}(\xi) + \kappa_0 \bar{T}(\xi)] \gamma_0(\xi z) d\xi &= \frac{2c_0\delta}{\pi\sqrt{a^2-z^2}} + \\ &+ \frac{2\kappa_0 T_0}{\pi} \arcsin \frac{\sqrt{a^2-b^2}}{\sqrt{a^2-z^2}}, \quad 0 < z < b; \end{aligned} \quad (3.5)$$

$$\int_0^\infty [\bar{\sigma}(\xi) + \kappa_0 \bar{T}(\xi)] \gamma_0(\xi z) d\xi = 0, \quad z > b.$$

Функцію $\frac{2}{\pi} \arcsin \frac{\sqrt{a^2-b^2}}{\sqrt{a^2-z^2}}$ на $0 < z < b$ апроксимуємо виразом

$$c_1^0 + c_2^0 z^2 + c_3^0 z^4,$$

де

$$c_1^0 = \frac{2}{\pi} \arcsin \frac{\sqrt{a^2-b^2}}{a},$$

$$C_2^0 = \frac{32}{3\pi b^2} \arcsin \frac{2\sqrt{a^2-b^2}}{\sqrt{4a^2-b^2}} - \frac{10}{\pi b^2} \arcsin \frac{\sqrt{a^2-b^2}}{a} - \frac{1}{3b^2},$$

$$C_3^0 = \frac{28}{\pi b^4} \arcsin \frac{\sqrt{a^2-b^2}}{a} - \frac{32}{3\pi b^4} \arcsin \frac{2\sqrt{a^2-b^2}}{\sqrt{4a^2-b^2}} + \frac{4}{3b^4}.$$

Застосувавши формулу обернення для парних інтегральних рівнянь, а також теорему обернення інтегрального перетворення Ханкеля, одержимо співвідношення для визначення нормальних напружень на границі півпростору для значень $z > b$.

Накладаючи напружені стани (3.2) та (3.4), одержимо формулу для визначення контактних напружень під кільцевим штампом. Зробивши заміну $\rho = \frac{z}{a}$ і ввівши позначення

$$C_1^0 = C_1, \quad C_2^0 = \frac{C_2}{b^2}, \quad C_3^0 = \frac{C_3}{b^4}, \quad \ell = \frac{1}{a},$$

знаходимо

$$\begin{aligned} \sigma_{zz}(\rho, 0) = & -\frac{2C_0\delta}{\pi a \sqrt{1-\rho^2}} - \frac{2C_0\delta}{\pi^2 a} \ln \frac{1+\ell}{1-\ell} \frac{1}{\sqrt{\rho^2-\ell^2}} + \\ & + \frac{2C_0\delta}{\pi^2 a \sqrt{1-\rho^2}} \left[\arcsin \frac{\rho^2+\ell}{\rho(1+\ell)} - \arcsin \frac{\rho^2-\ell}{\rho(1-\ell)} \right] - \kappa_0 T_0 + \\ & + \frac{2}{\pi} \kappa_0 T_0 \left[\left(C_1 + C_2 \frac{\rho^2}{\ell^2} + C_3 \frac{\rho^4}{\ell^4} \right) \arcsin \frac{\ell}{\rho} - \right. \\ & \left. - \frac{(15C_1 - 5C_2 - 2C_3)\ell^4 + (15C_2 - 5C_3)\ell^2 \rho^2 + 15C_3 \rho^4}{15\ell^3 \sqrt{\rho^2-\ell^2}} \right], \quad \ell < \rho < 1; \end{aligned}$$

$$\sigma_{zz}(\rho, 0) = -\frac{2c_0\delta}{\pi^2 a} \left(\frac{1}{\sqrt{\rho^2 - \ell^2}} \ln \frac{1+\ell}{1-\ell} + \frac{1}{\sqrt{\rho^2 - 1}} \times \right. \\
\times \ln \frac{(\sqrt{(\rho^2 - 1)(\rho^2 - \ell^2)} + \rho^2 + \ell)(1 - \ell)}{(\sqrt{(\rho^2 - 1)(\rho^2 - \ell^2)} + \rho^2 - \ell)(1 + \ell)} \Bigg) + \frac{2}{\pi} \kappa_0 T_0 \left[(c_1 + c_2 \frac{\rho^2}{\ell^2} + c_3 \frac{\rho^4}{\ell^4}) \times \right. \\
\left. \times \arcsin \frac{\ell}{\rho} - \frac{(15c_1 - 5c_2 - 2c_3)\ell^4 + (15c_2 - 5c_3)\ell^2 \rho^2 + 15c_3 \rho^4}{15\ell^3 \sqrt{\rho^2 - \ell^2}} \right], \quad \rho > 1.$$

Як і в першому випадку, напруження σ_{zz} для $\rho > 1$ вказує на похибку розв'язку. Відносна похибка не перевищує 7% при $\ell < 0,7$.

Зв'язок між силою P , переміщенням δ і температурою T_0 штампна дається за формулою

$$P = a \left[\frac{4c_0\delta}{\pi} \sqrt{1 - \ell^2} \ln \frac{1+\ell}{1-\ell} + \frac{8c_0\delta}{\pi} \arcsin \sqrt{1 - \ell^2} \right] + j; \\
j = \kappa_0 T_0 a^2 \left\{ (1 - \ell^2) \pi - 4 \left[\left(\frac{c_1}{2} + \frac{c_2}{4\ell^2} + \frac{c_3}{6\ell^4} \right) \arcsin \ell - \right. \right. \\
- (30c_1 + 25c_2 + 22c_3) \frac{\ell \sqrt{1 - \ell^2}}{60} - (16c_3 + 9c_2) \frac{\sqrt{(1 - \ell^2)^3}}{36\ell} - \\
\left. \left. - \frac{\sqrt{(1 - \ell^2)^5}}{6\ell^3} - \frac{\pi \ell^2}{4} \left(c_1 + \frac{c_2}{2} + \frac{c_3}{3} \right) \right] \right\}.$$

Нами знайдені також формули для визначення нормальних переміщень граничних точок півпростору, але для скорочення викладу тут їх не наводимо.

На рис. 1 і 2 показано розподіл нормальних контактних напружень під штампом, відповідно у першому і другому випадках при $\ell = 0,2$.

$\sigma_{zz}^{(1)} = \frac{\pi \alpha^2 \sigma_{xx}^{(p)}}{\rho}$ — напруження, які викликані отискувчою силою ρ ;

$\sigma_{zz}^{(2)} = \frac{\sigma_{xx}^{(T)}}{\kappa_o T_o}$ — напруження, які викликані температурою T_o .

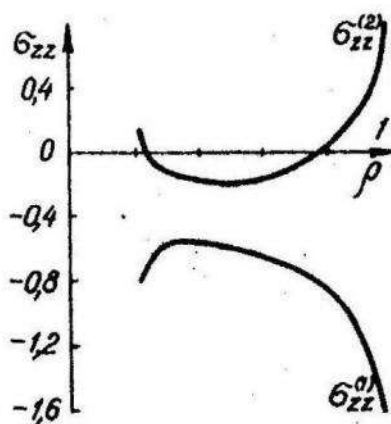

Рис. 1.

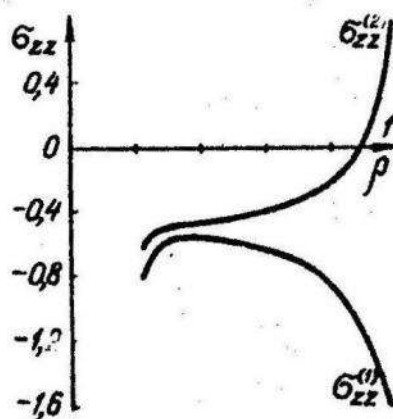

Рис. 2.

В таблиці подано значення коефіцієнтів κ_o , C_o для деяких матеріалів

Матеріал	Магніт	Пісковик	Ізотропний магніт
$C_o \left(\frac{\text{кг}}{\text{см}^2} \right)$	$2,523 \cdot 10^5$	$1,957 \cdot 10^5$	$2,283 \cdot 10^5$
$\kappa_o \left(\frac{\text{кг}}{\text{°C см}^2} \right)$	8,42	8,50	8,18

Для ізотропного матеріалу коефіцієнти κ_o та C_o набирають значення

$$C_o = \frac{G}{1-\nu} ; \quad \kappa_o = \frac{\alpha(1+\nu)}{1-\nu} G ,$$

де G — модуль зсуву; ν — коефіцієнт Пуассона; α — коефіцієнт лінійного температурного розширення.

Л і т е р а т у р а

1. Ф. Н. Б о р о д а ч е в а. Термоупругая контактная задача для кольцевого штампа. Сб. "Некоторые задачи прочности и устойчивости плоских и пространственных систем", Приволжское кн. изд-во, Саратов, 1966.
2. Z. O l e s i a k. Annular Punch on Elastic Semispace, Arch. Mech. Stosow; vol. 17. N 4, 1965.
3. B. N o b l e. The solution of Bessel function dual integral equations by a multiplying-factor method. Proc. Cambridge Philos. Soc., vol. 59, N 2, 1963.
4. A. S i n g h. Axisymmetrical Thermal Stresses in Transversely Geotropic Bodies, Arch. Mech. Stosow., vol. 12, N 3, 1960.
5. И. С н е д д о н. Преобразования Фурье, ИЛ, М., 1955.
6. Я. С. У ф л я н д. Интегральные преобразования в задачах теории упругости. "Наука", Л., 1967.
7. Mahalanalis Ranjiz Kumars. A mixed boundary values problem of thermoelasticity for a halfspace, Quart. J. Mech. and Appl. Math., vol. 20, N 1, 1967.

—0—

УДК 538

Т.Л.МАРТИНОВИЧ, В.П.ВУШКО

КРУГОВЕ ЕКСЦЕНТРИЧНЕ КІЛЬЦЕ З ПІДСИЛЕНІМ ВНУТРІШНІМ КРАЄМ

Розглянемо пластинку, обмежену двома неконцентричними колами $\mathcal{L}_1$ і $\mathcal{L}_2$ радіусів z_1 і z_2' ($z_2' > z_1$). Нехай для означеності внутрішній край пластинки $\mathcal{L}_1$ підсилений пружним кільцем (стержнем) сталого перерізу, а до зовнішнього краю пластинки $\mathcal{L}_2$ прикладені напруження N_2 і T_2 (N_2 , T_2 - нормальна і дотична складові заданих напружень).